

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.767.2021

Łódź, 9 listopada 2021 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834)

stwierdzam nieważność

§ 1 ust. 3, § 4 ust. 1 - 4 oraz ust. 5 w zakresie wyrazów „, rozmieszczanie plakatów i ogłoszeń oraz” załącznika do uchwały Nr XLV/348/21 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 30 września 2021 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie gminy Poddębice, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Poddębice oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Poddębicach podjęła w dniu 30 września 2021 r. uchwałę Nr XLV/348/21 w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie gminy Poddębice, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Poddębice oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków. Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru w dniu 11 października 2021 r.

W toku kontroli legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, że narusza obowiązujące przepisy prawa i przedstawił swoje zastrzeżenia w uzasadnieniu do zawiadomienia z dnia 25 października 2021 r. znak: PNIK-I.4131.767.2021.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Odpowiadając na uwagi organu nadzoru, pismem z dnia 27 października 2021 r. znak: BR.0711.47.2021 Przewodniczący Rady Miejskiej w Poddębicach przesłał wyjaśnienia, z których wynika, że na posiedzeniu Rady Miejskiej w Poddębicach zostanie przedstawiony projekt uchwały uwzględniający stanowisko wyrażone w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania.

Pomimo powyższego oświadczenia, organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego, z uwagi na wiążący go termin trzydziestodniowy do wydania stosownego aktu nadzoru a tym samym wyeliminowanie z obrotu prawnego niezgodnych z prawem zapisów przedmiotowej uchwały.

Przedmiotowa uchwała została podjęta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 15 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1371) zwanej dalej u. p. t. z.

Zgodnie z treścią art. 15 ust. 1 pkt 6 u. p. t. z. organizowanie publicznego transportu zbiorowego polega w szczególności na określaniu przystanków komunikacyjnych i dworców, których właścicielem lub zarządzającym jest jednostka samorządu terytorialnego, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów. Natomiast stosownie do art. 15 ust. 2 u. p. t. z. określenie przystanków komunikacyjnych i dworców oraz warunków i zasad korzystania, o których mowa w ust. 1 pkt 6, następuje w drodze uchwały podjętej przez właściwy organ danej jednostki samorządu terytorialnego. Podjęta na powyższej podstawie prawnej uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Charakter normatywny takiej uchwały przesądza o konieczności formułowania zawartych w niej postanowień jedynie na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego. Oznacza to, że wszystkie unormowania uchwały muszą precyzyjnie realizować delegację ustawową i nie mogą swym zakresem przekraczać jej granic. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury, umocowanie do stanowienia w przedmiocie określenia „zasad i trybu korzystania” z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, oznacza kompetencję organu stanowiącego gminy do formułowania w stosunku do tych obszarów (urządzeń), norm i zasad prawidłowego postępowania, ustalania obowiązujących reguł zachowania się, określenia ustalonego porządku zachowania się. Zarówno warunki, jak i zasady korzystania, o których mowa w normie kompetencyjnej, wyznaczają pewien obszar, w ramach którego rada gminy może je swobodnie kształtować. Nie oznacza to jednak zupełnej dowolności. Rada ma obowiązek ściśle trzymać się ram wyznaczonych zarówno przez ustawę, jak i naturę materii, którą w ramach danego upoważnienia ustawowego reguluje.

W toku kontroli legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru uznał, że zapis § 1 ust. 3 i § 4 ust. 3 załącznika do uchwały został dokonany z przekroczeniem delegacji ustawowej wynikającej z dyspozycji art. 15 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 u. p. t. z., bowiem w upoważnieniu ustawowym nie mieści się uprawnienie do decydowania o szczegółowym przebiegu procedury, warunkach i dokumentach jakie należy przedłożyć wraz z wnioskiem o zawarcie umowy na udostępnienie przystanku komunikacyjnego.

W § 4 ust. 1 załącznika do uchwały wskazano przyczyny odmowy uzgodnienia korzystania z przystanków komunikacyjnych. Regulacja ta stanowi przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 15 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 u. p. t. z. i jako materia umowna może zostać uregulowana jedynie w stosownej umowie zawartej pomiędzy jednostką samorządu terytorialnego, a przewoźnikiem lub operatorem. To działający w imieniu tej jednostki organ wykonawczy powinien kształtować treść umowy w granicach wyznaczonych przez przepis art. 353¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.). W myśl tej fundamentalnej zasady prawa cywilnego strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współzycia społecznego.

W dalszej kolejności organ nadzoru wskazuje na nieprawidłowość zapisu § 4 ust. 2 załącznika do uchwały, który określił przyczyny wypowiedzenia umowy na korzystanie z przystanków komunikacyjnych. Zapisy te również przekraczają delegację ustawową wynikającą z art. 15 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 u. p. t. z. i powinny stanowić przedmiot ww. umowy.

Ponadto § 4 ust. 4 załącznika do uchwały, w którym Rada Miejska wskazała, że operator lub przewoźnik zobowiązany jest do umieszczenia i utrzymania w należyтым stanie technicznym rozkładu jazdy, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami został dokonany z przekroczeniem delegacji ustawowej wynikającej z dyspozycji art. 15 ust. 1 pkt 6 i art. 15 ust. 2 u. p. t. z. oraz § 11 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie rozkładów jazdy (Dz. U. z 2018 r. poz. 202). Jednocześnie § 17 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej wskazuje, że ponoszenie kosztów związanych z zamieszczaniem informacji dotyczących rozkładów jazdy na przystanku komunikacyjnym lub dworcu oraz w systemie informacji dla pasażera, w transporcie drogowym oraz innym szynowym, odbywa się na podstawie umowy. Zatem o tym, do którego podmiotu stosunku cywilnoprawnego będzie należało umieszczanie i utrzymywanie w należyтым stanie estetycznym i technicznym informacji z rozkładem jazdy oraz ponoszenie w tym zakresie odpowiednich kosztów ustalić należy w stosownej umowie, nie zaś w przepisach przedmiotowej uchwały.

Dodatkowo należy wskazać, że § 4 ust. 5 załącznika do uchwały w części dotyczącej zakazu rozmieszczania plakatów i ogłoszeń, przekracza delegację ustawową wynikającą z treści art. 15 ust. 1 pkt 6 i art. 15 ust. 2 u. p. t. z. i wkracza w zapisy art. 63a § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2021 r. poz. 281 z późn. zm.), w którym wskazano, że: kto umieszcza w miejscu publicznym do tego nieprzeznaczonym ogłoszenie, plakat, afisz, apel, ulotkę, napis lub rysunek albo wystawia je na widok publiczny w innym miejscu bez zgody zarządzającego tym miejscem, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny. Podkreślić należy, iż ustalanie zakazów w sytuacji, gdy zostały one uregulowane już w ustawie, stanowi istotne naruszenie prawa.

Opisane wyżej uchybienia w istotny sposób naruszają prawo tj.: art. 15 ust. 1 pkt 6 i art. 15 ust. 2 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, co powoduje konieczność stwierdzenia nieważności uchwały we wskazanej części.

Stosownie do treści art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

Wobec powyższego wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Tobiasz Bocheński

Do wiadomości:

Burmistrz Poddębic